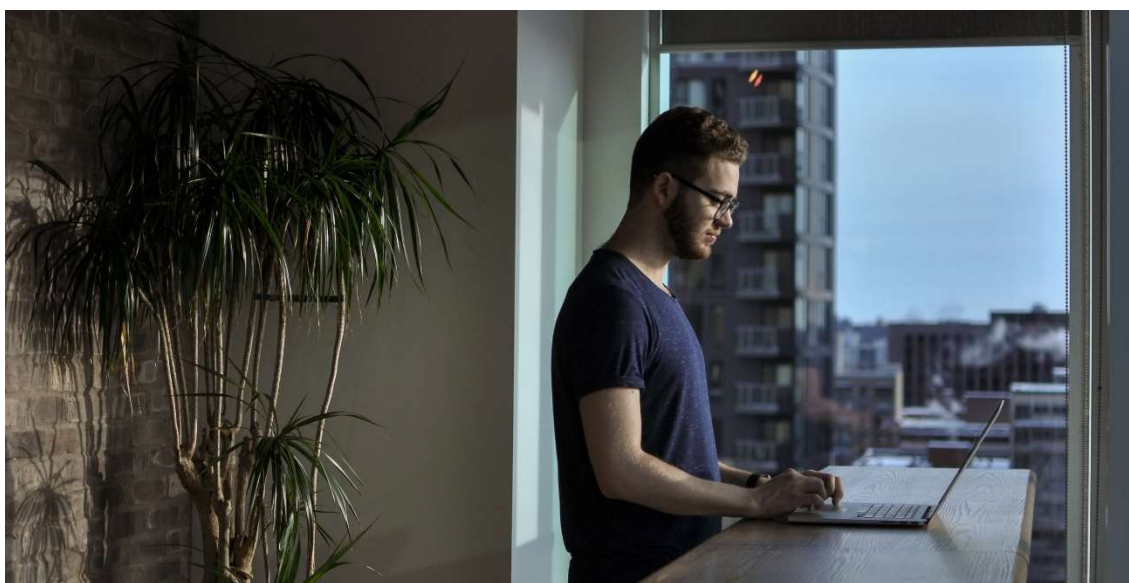

8. november 2021

ANALYSE

Fysiske forhold for arbejdet og coronakrisen

Mere end halvdelen af akademikerne har fysiske gener fra arbejdet som fx ondt i nakken, ryggen eller skuldrene efter mere end et år på hjemmekontoret. De fleste har arbejdet hjemme fra kontoret, stuen eller spisestuen, og halvdelen har haft børn i hjemmet, mens tre ud af fire har haft en partner. 29 procent flere kvinder end mænd har fysiske gener af arbejdet, og der er en større forekomst af gener hos akademikere, der har arbejdet fra køkkenet eller stuen i forhold til dem, der har arbejdet fra et kontor i hjemmet.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i juli 2021 af Simone Bang fra DM. Analysen anvender tal fra DM's medlemsundersøgelse "Form fremtiden" fra maj 2021 samt tidligere undersøgelser fra 2019 og 2020.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk. Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevag på 29 11 60 80.

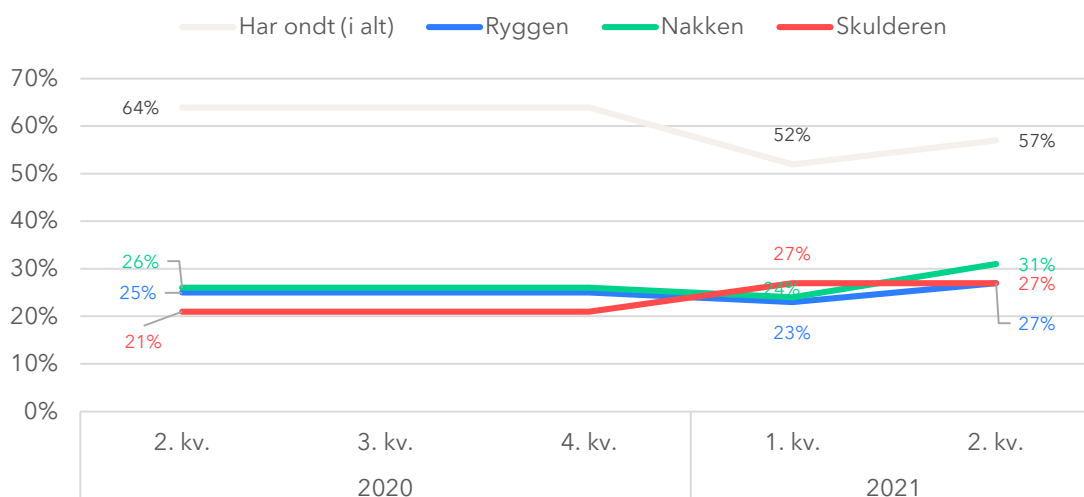
1. Fysiske gener af hjemmearbejdet

Mange akademikere dør med smerter i kroppen efter mere end et år med markant mere hjemmearbejde, end de fleste har været vant til. I maj 2020 angav næsten to ud af tre akademikere (64 procent), at de havde problemer med deres fysiske arbejdsmiljø som fx ondt i ryggen, nakken, skuldrene eller andre steder. I januar i år var det tal faldet til 52 procent. En forklaring kan være, at mange har været tilbage på arbejdspladsen i løbet af sommeren og efteråret.

I seneste måling fra maj 2021 var tallet steget til 57 procent. Mange har arbejdet hjemmefra i løbet af vinteren og foråret 2021, og på trods af at akademikere måske har fået indrettet sig en bedre hjemmearbejdsplads, så ser det ud til, at den lange periode har sat sig i kroppene.

Flest har ondt i nakken. Det gjaldt 26 procent i maj 2020 og 31 procent i maj 2021, hvilket er en stigning på fem procentpoint. Den største stigning er dog sket i skuldersmerter, som er steget seks procentpoint fra 21 procent til 27 procent.

Figur 1. Har du problemer med dit fysiske arbejdsmiljø?

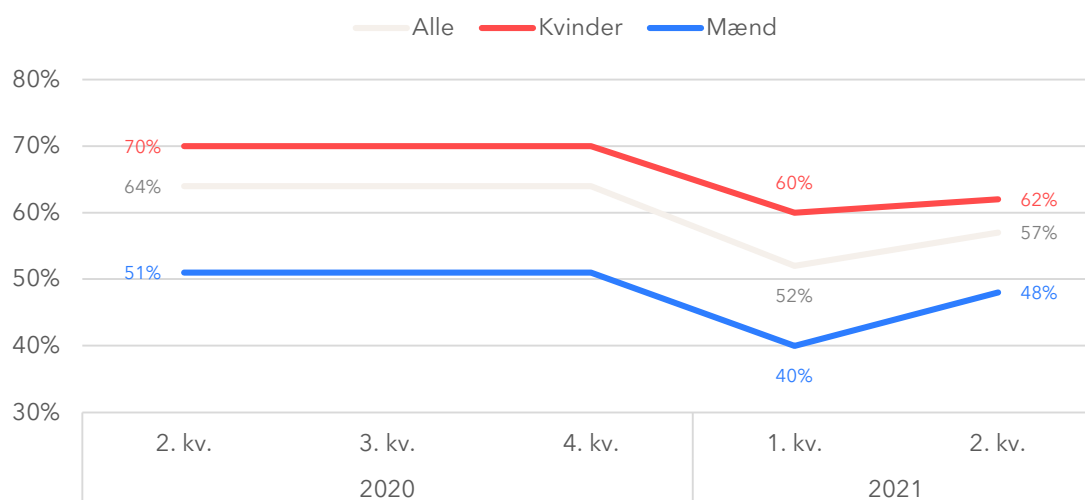

1.1. Kvinder og unge er fysisk mærket af hjemmearbejdet

Tallene viser en tydelig tendens til, at kvinder rammes i højere grad end mænd. I maj 2020 havde 70 procent af kvinderne og 51 procent af mændene fysiske gener af hjemmearbejdet. I januar 2021 var niveauet faldet omkring ti procentpoint for både mænd og kvinder, men forskellen mellem kønnene bestod.

Den nyeste måling fra maj 2021 viser, at kønnene nu nærmer sig hinanden mere, idet der er sket en relativ stor stigning på otte procentpoint i andelen af mænd, der har fysiske gener. Da kvinderne "kun" er steget to procentpoint, betyder det, at forskellen mellem kønnene er mindsket en smule.

Figur 2. Hvor mange har fysiske gener af arbejdet? Fordelt på køn

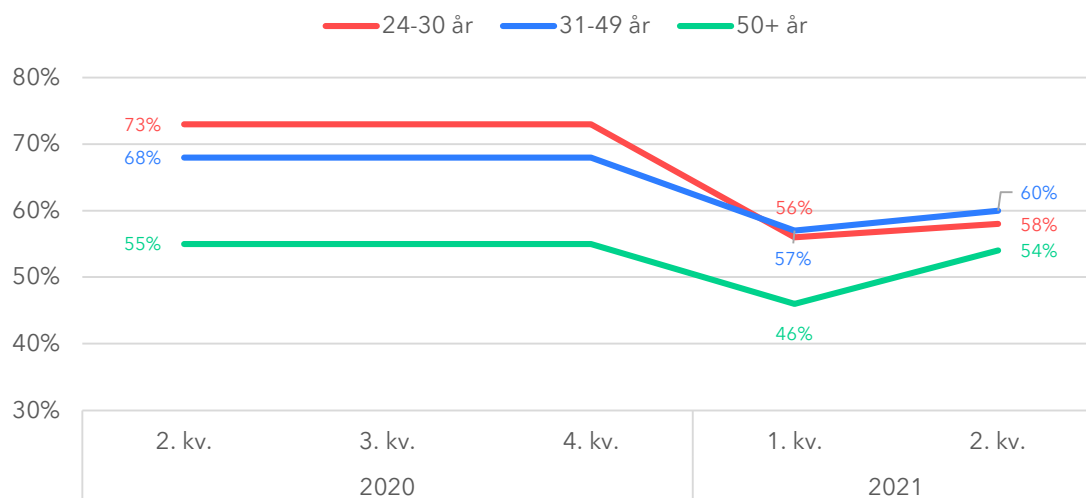

Efter den første nedlukning var det de unge (24-30 år) der var hårdest ramt på fysikken. Mange har siddet i små boliger og har ikke haft mulighed for at indrette en arbejdsplads. Det betød, at hele 73 procent af dem angav, at de havde fysiske gener af arbejdet. Derved lå de en smule over dem i 30'erne og 40'erne (68 procent), men markant højere end akademikerne i aldersgruppen 50+ (55 procent).

I dag er forskellene mellem aldersgrupperne mindsket. Det er dels sket fordi, at færre akademikere under 50 år har ondt i kroppen, og dels fordi, at de ældste akademikere stadig ligger på samme niveau i dag, som efter første nedlukning.

Vi har set tidligere, at flere ældre akademikere har haft mulighed for at indrette en arbejdsplads, mens unge i højere grad har siddet i stuen eller i soveværelset. Det har formentlig betydet, at mange akademikere i alderen 50+ fra starten af har haft en velfungerende arbejdsplads i hjemmet, mens de unge har skulle tilpasse deres bolig til deres nye arbejdssituation.

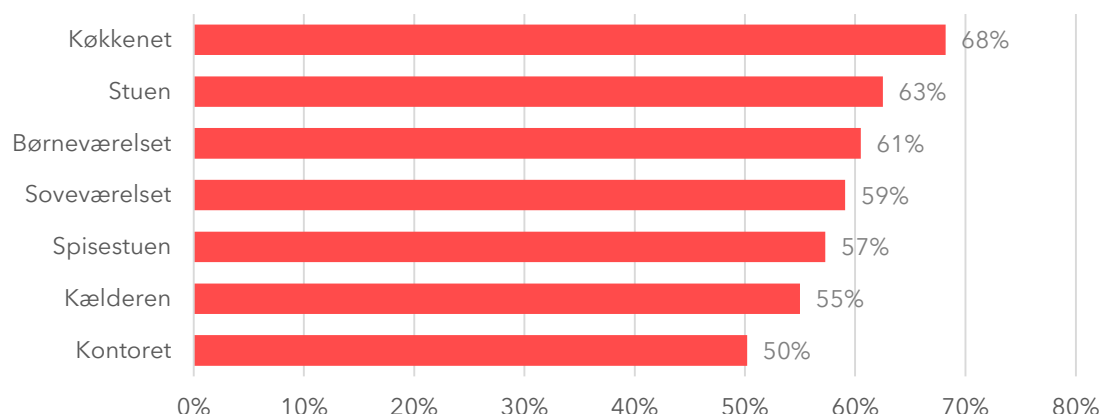
Figur 3. Hvor mange har fysiske gener af arbejdet? Fordelt på alder

1.2. Fysiske geners sammenhæng med kontorforholdene

Det er langt mere normalt at have fysiske gener som ondt i nakken, ryggen eller skuldrene, hvis man har arbejdet fra køkkenet eller stuen end hvis man har arbejdet fra et kontor i hjemmet. Mens hver anden akademiker, der har arbejdet fra et kontor, har fysiske gener af arbejdet, gælder det mere end to ud af tre blandt dem, der har arbejdet fra køkkenet. Det er vigtig viden, hvis hjemmearbejde bliver en mere etableret del af det akademiske arbejdsliv.

Figur 4. Hvor mange har fysiske gener af arbejdet? Fordelt på arbejdssted

Sådan har vi gjort

Data blev indsamlet i perioden 28. april - 17. maj 2021 med en rykker undervejs. I alt deltog 6.464 erhvervsaktive medlemmer af fagforeningen DM, som organiserer akademikere på det offentlige og private arbejdsmarked. Det giver en svarprocent på 20 procent. Stikprøven er relativt balanceret på baggrundsvariable, og det er derfor muligt at generalisere resultaterne til alle medlemmer i DM.

Analysen baserer sig derudover på tidligere undersøgelser blandt erhvervsaktive medlemmer af DM fra august 2019, maj 2020 og februar 2021.